

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 3 en 4 november 2022

Zaaknummer : 1116147
Afdeling : Financiën
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Eerste begrotingswijziging 2023

SAMENVATTING

In dit voorstel zijn de financiële effecten opgenomen van de septembercirculaire 2022. Bij het opstellen van de begroting 2023 waren deze financiële effecten nog niet bekend. Voor de volledigheid zijn ook de wijzigingen van de uitkeringsjaren 2020 t/m 2022 hierin opgenomen, deze worden verwerkt in de najaarsnota 2022. De wijziging 2023 zal worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2023 en worden vastgesteld in de begrotingsraad van november 2022. De wijzigingen op de jaarschijven 2024 t/m 2026 worden in de begrotingsraad van november 2022 ter kennisname aan de raad aangeboden.

BESLUIT B&W

1. Het college stelt de raad voor in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2023;
2. Het college stelt de raad voor kennis te nemen van de financiële effecten voor de jaren 2024-2026;
3. Het college stelt de raad voor de eerste begrotingswijziging 2023 te betrekken bij de behandeling van de begroting 2023 in de raad van 3 en 4 november 2022;
4. Het besluit voor te leggen aan de commissie Middelen voor advies aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen de voorstellen van burgemeester en wethouders van 11 oktober 2022

1. in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2023;
2. kennis te nemen van de financiële effecten voor de jaren 2024-2026;
3. de eerste begrotingswijziging 2023 te betrekken bij de behandeling van de begroting 2023 in de raad van 3 en 4 november 2022.

De raad voornoemd,

de griffier,

de burgemeester,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 3 en 4 november 2022

INLEIDING

Bij de vaststelling van de begroting 2023 door het college (20 september 2022) waren de uitkomsten van de septembercirculaire 2022 nog niet beschikbaar. De cijfers zijn geactualiseerd naar aanleiding van de septembercirculaire 2022 en de ná de meicirculaire 2022 beschikbaar gekomen informatie (actualisatie maatstaven). De financiële effecten voor 2022 worden verwerkt in de najaarsnota 2022 en de financiële effecten voor 2023 in de eerste begrotingswijziging 2023.

In onderstaand overzicht zijn de financiële mutaties weergegeven.

Bijgesteld meerjarenperspectief 2022-2026 in € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo voorjaarsnota 2022	-1.632				
Saldo meerjarenbegroting 2023-2026		-74	-279	-862	2.429
Effecten gemeentefonds septembercirculaire 2022	-376	-387	-270	-187	-1.218
Saldo bijgestelde meerjarenbegroting 2023-2026		-461	-549	-1.049	1.211

(min = voordeel, plus = nadeel)

FINANCIËLE EFFECTEN

1. Septembercirculaire 2022

In onderstaande tabel worden de financiële effecten van de septembercirculaire 2022 weergegeven. Dit overzicht bestaat uit twee delen. Deel A is een algemeen te besteden deel. Deel B bestaat uit middelen die op basis van verdeelsleutels worden toegekend aan de gemeente met een bepaald doel. Soms hoort hier ook een uitbreiding van taken bij of een nieuwe taak. De gemeente kan besluiten deze middelen anders te besteden. Het effect van deel A voor de uitkeringsjaren 2020 t/m 2022 is € 376.000 positief. Dit zal worden verwerkt in de najaarsnota 2022. De effecten voor de uitkeringsjaren 2023 t/m 2026, bedragen voor 2023 € 387.000, 2024 € 270.000, 2025 € 187.000 en 2026 € 1.218.000, allen positief. Deze bedragen zullen worden verwerkt in de begroting 2023-2026.

Effecten septembercirculaire 2022 in € 1.000 (- = voordelig, + = nadellig)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Gemeentefonds t/m meicirculaire 2022	-32.761	-35.591	-39.749	-40.910	-42.745	-44.262	-41.498
A. Mutaties te verrekenen met algemene middelen							
1 Eenmalige rijksbijdrage financieringssystematiek							-1.054
2 Voorschot BCF-plafond 2022			-386				
3 Stelpost BCF-plafond 2023 - 2026				-386	-386	-386	-386
4 Ontwikkeling uitkeringsbasis		46	143	-7	96	166	232
5 Overigen	-16	-53	-110	6	20	33	-10
Saldo mutaties algemene middelen	-16	-7	-353	-387	-270	-187	-1.218
B. Mutaties met beleidsdoel							
1 Accresontwikkeling (loonprijsontwikkeling)				-449	-553	-602	-666
2 Energietoeslag 2022 (verhoging € 800 tot € 1.300)			-505				
3 Energietoeslag (correctie verdeling € 800 meicirculaire 2022)			123				
4 Invoeringskosten Omgevingswet			-218				
5 Verhoogde taakstelling Inburgering			-30	-66	-52		
6 Overigen < € 50.000			-56	-15	-15	-15	-15
Saldo mutaties met beleidsdoel	0	0	-686	-530	-620	-617	-681
Gemeentefonds t/m septembercirculaire 2022	-32.777	-35.598	-40.788	-41.827	-43.635	-45.066	-43.397

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 3 en 4 november 2022

Toelichting posten uit de tabel.

A. Toelichting mutaties te verrekenen met algemene middelen

Dit betreft posten die verrekend worden met de algemene middelen. Deze worden dus verrekend met het begrotingsresultaat voor de jaren 2023-2026.

A1 – Eenmalige rijksbijdrage financieringssystematiek

Het Rijk introduceert per 2026 een nieuwe financieringssystematiek voor gemeenten en provincies. Dit leidt tot een grote terugval in de beschikbare middelen in het gemeentefonds. In de aanloop daarnaartoe stelt het kabinet eenmalig 1 miljard beschikbaar. Het kabinet zet hiermee een stap in de richting van een oplossing voor het financiële ravijn in 2026.

Binnenlandse Zaken heeft afgelopen zomer geadviseerd om voor 2026 een buffer op te bouwen uit het voordelig saldo van de jaren 2024 en 2025. Zodat hiermee het nadeel in het jaar 2026 kan worden opgevangen, totdat helder is wat de nieuwe systematiek betekent voor Heemstede. In de begroting is hiervoor nog geen voorstel gedaan.

A2 – Voorschot BCF plafond 2022

Gemeenten kunnen sommige BTW declareren bij het BTW Compensatie Fonds. Hieraan is een plafond verbonden voor alle gemeenten tezamen. Op het moment dat gemeenten geen aanspraak maken op het volledige bedrag wordt het (verwachte) restant via het gemeentefonds verdeeld onder de gemeenten. In de septembercirculaire is de verwachting dat het BCF niet volledig wordt uitgeput daarom wordt een voorschot verstrekt. In 2022 betekent dit € 386.000 aan extra middelen voor gemeente Heemstede. In de meicirculaire 2023 vindt de afrekening over 2022 plaats.

A3 – Stelposten BCF plafond 2022

In het verleden werd het voorschot BCF plafond 2022 (A2) incidenteel begroot. In de realiteit blijkt het echter jaarlijks tot een voordeel te leiden. De provinciaal toezichthouder staat het toe om het bedrag uit het lopende jaar (€ 386.000) structureel op te nemen. Omdat het de laatste jaren steeds tot een voordeel leidde stellen we voor het vanaf heden wel structureel op te nemen als stelpost vanaf 2023.

A4 – Ontwikkeling uitkeringsbasis

Het totaal te verdelen bedrag van het gemeentefonds blijft voor alle gemeenten gelijk, maar de verdeelsleutel hierbinnen (de uitkeringsbasis) verandert. De verdeelsleutel bestaat onder andere uit de maatstaven landelijke aantallen inwoners, woonruimte, leerlingen en uitkeringsgerechtigden. Het is een ingewikkelde methode van het Rijk om herberekeningen per maatstaf te maken. Daarom wordt er gekozen voor een eenvoudige oplossing, namelijk het verhogen of verlagen van de uitkeringsfactor. Bij de septembercirculaire zien we vanaf 2023 ten opzichte van de meicirculaire 2022 een daling van de aantallen. De uitkeringsbasis neemt hierdoor af. Het totaal te verdelen bedrag van het gemeentefonds blijft voor alle gemeenten gelijk, daarom wordt de uitkeringsfactor verhoogd.

A5 - Overigen

Dit betreft een aantal kleine mutaties die we niet verder zullen specificeren.

B. Toelichting mutaties toegekend met een beleidsdoel > € 50.000

Dit zijn posten uit het gemeentefonds die een beleidsdoel hebben en worden geormerkt binnen de programma's.

B1 – Accresontwikkeling (loonprijsontwikkeling)

De voeding van het gemeentefonds als gevolg van de methode "samen trap op, samen trap af" wordt het accres genoemd. Het volume accres (het meebewegen met de uitgaven van

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 3 en 4 november 2022

het Rijk) is voor de jaren 2022 tot en met 2025 bevroren. Daarom wordt er alleen nog gecorrigeerd voor loon- en prijsontwikkeling. Dit zorgt voor Heemstede voor een oplopend voordeel. Voorheen werden deze middelen toegevoegd aan de algemene middelen. Gezien de prijsstijgingen in de markt en de inflatie menen we dat het verstandig is deze middelen te labelen voor onverwachte prijsstijgingen en niet toe voegen aan de algemene middelen.

B2 – Energietoeslag 2022 (verhoging van € 800 tot € 1.300)

In de meicirculaire 2022 heeft het kabinet al een bedrag beschikbaar gesteld aan gemeenten om mensen die leven van maximaal 120% van het sociaal minimum te compenseren voor de oplopende kosten van energie. In de septembercirculaire stelt het kabinet € 550 miljoen extra beschikbaar om het jaarbedrag voor huishoudens te verhogen van € 800 naar € 1.300.

B3 – Energietoeslag 2022 (correctie verdeling € 800)

In de meicirculaire is een fout gemaakt in de maatstafverdeling. Hierdoor hebben gemeenten te veel geld ontvangen. Daarom is de verdeling van de toegekende € 854 miljoen verkeerd gegaan. Hiermee wordt dit gecorrigeerd.

B4 – Invoeringskosten Omgevingswet

Middelen die worden gekregen voor de transitiekosten die de gemeente maakt in de aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Bij de najaarsnota zal worden voorgesteld deze middelen toe te voegen aan de reserve implementatie Omgevingswet.

B5 – Verhoogde taakstelling inburgering

Eind augustus 2022 zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt over de doorstroom migratie tussen de VNG, het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg en het Rijk. Hierin is opgenomen dat voor 2023 tot en met 2025 extra middelen voor de uitvoeringskosten inburgering worden vrijgemaakt i.v.m. de verhoogde taakstelling gemeenten (2023 € 20 miljoen, 2023 € 40 miljoen en 2024 € 30 miljoen), zodat een passende ondersteuning kan worden geboden.

B6 – Overigen < € 50.000

Dit zijn kleine posten uit het gemeentefonds die een beleidsdoel hebben en worden geormerkt binnen de programma's.

2. Financiële meerjarenbegroting 2023-2026

De jaren 2023 t/m 2026 worden met de volgende bedragen positief bijgesteld:
2023 € 387.000, 2024 € 270.000, 2025 € 187.000 en 2026 € 1.218.000.

Het saldo van de begroting 2023 komt na de eerste begrotingswijziging 2023 uit op een positief begrotingsresultaat van € 461.000. Het meerjarenbeeld 2024 t/m 2026 bedraagt ná bovengenoemde bijstellingen voor 2024 € 549.000 positief, voor 2025 € 1.049.000 positief en voor 2026 € 1.211.000 negatief.

3. Financiële effecten najaarsnota 2022

De financiële effecten voor de uitkeringsjaren 2020 t/m 2022 bedragen totaal € 376.000 positief. Deze zullen worden verwerkt in de najaarsnota 2022.